

Förskolan Happy Moon

Verksamhetsplan Hösten 2023 – Våren 2024

Vår vision:

Barnen på vår förskola känner sig trygga och sedda.
De är självständiga och känner tilltro till sin egen förmåga.
De kan konsten att göra vänskap och de vågar sätta gränser
och säga nej.

September 2023

Innehållsförteckning

1. <i>Organisation av verksamheten</i>	3
2. <i>Grovplan</i>	4
3. <i>Förskolans värdegrund</i>	4
4. <i>Målområde: normer, värden och barns inflytande</i>	5
5. <i>Målområde: Utveckling och lärande</i>	6
<i>Mål för språkutveckling för svenska och modersmål</i>	6
<i>Mål för teknik, naturvetenskap och matematik</i>	8
<i>Mål för ökad insikt i naturen</i>	8
<i>Struktur för uppföljning av målområde: Utveckling och lärande</i>	9
6. <i>Målområde: Samverkan med förskoleklassen, fritidshemmet och skolan</i>	9
7. <i>Målområde: Förskola och hem</i>	10
8. <i>Andra planen mot diskriminering, handlingsplaner och andra dokument</i>	11
9. <i>Struktur för systematiskt kvalitetsarbete och utveckling</i>	11

Bilagor:

Bilaga 1 Årshjul 2023–2024

Bilaga 2-Blankett för utvärdering med barnen

Bilaga 3-Blankett för individuella samtal med barn om sitt lärande

Bilaga 4-Föräldraenkät

Bilaga 5-Plan för övergång till skola och fritidshem

Bilaga 6-Rutiner för synpunkter och klagomål

1. Organisation av verksamheten

Förskolan Happy Moon är en fristående, treavdelningsförskola med allmän pedagogisk profil. Förskolan ryms i en lugn och ljus lokal i Vårberg, det är ny renoverade lokaler och vi flyttade in aug-20. Förskolan disponerar ändamålsenliga för den pedagogiska verksamheten lokaler, med egen lek gård och närhet till naturområden samt till ett litet centrum med tunnelbana.

Vi har barn från närområde, Storstockholm och grannkommuner. Eftersom skolans bussar hämtar och lämnar skolbarnen så i mån av plats och behov följer även förskolebarnen.

Förskolans öppethållande följer Stockholm stads riktlinjer för ramtid, dvs. 6.30-18.30. Under året har vi haft öppet kl. 06.30–17.30, enligt föräldrarnas önskan. Förskolan stänger fyra dagar om året för planeringsdagar. Under planeringsdagar, sommaruppehåll och andra lov, erbjuds jourförskolan.

Övergripande ansvarar för förskolan har huvudmannen för Happy Moon, därefter förskolans rektor. Förskolans rektor sitter i styrelsen vilket främjar kommunikation och beslutsfattande. Förskolans dagliga och pedagogiska ledning är delegerad till förskolans biträdande rektor som är legitimerad förskollärare. Förskolans ledare har tillgång till konsultation / handledning när det gäller systematiskt kvalitetsarbete. Övriga stödfunktioner att tillgå är specialpedagog, administratör, IT-stöd och vaktmästeri. Maten tillagas av kockarna i skolans kök, städningen utförs av lokalvårdare.

Förskolan har 65 barn fördelade på tre avdelningar: Stjärnan (1–3 år), Månen (3-6 år) och Solen (3-6 år). Personalgruppen består av legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. De två arbetslag har varsin avdelningsansvarig. Planeringstid för utveckling av verksamheten sker enligt nedanstående:

- Arbetslagsmöte, 1 timme/vecka
- Pedagogiskt möte med förskollärarna/ avdelningsansvarig, ca. 1,5 timme/vecka
- Individuell planeringstid för förskollärare samt avdelningsansvarig 2 timmar/vecka
- Individuell planeringstid för barnskötarna 1 timme/vecka
- Personalmöte för samtliga /APT, 2 timmar/månad

Vi arbetar utifrån Läroplanen för förskolan och vår pedagogiska verksamhet vilar på vetenskaplig grund. Andra styrande för förskolan dokument är Förskoleplan för Stockholms stad samt Skolverkets allmänna råd. Vårt arbetssätt lyfter barnens rätt att utvecklas i sin egen takt och efter egna förutsättningar. Förutom barnens språkutveckling är matematik och naturvetenskap områden som vi lägger stor vikt på. För att utveckla verksamheten i takt med barnens framgångar använder vi oss utav det rekommenderade av skolverket systematiska kvalitetsarbetet där planering sker veckovis enligt specifik mall för att ständigt följa upp och utveckla verksamheten efter barnens aktuella intressen och behov.

Det finns en tydlig struktur för alla pedagogers delaktighet i förskolans systematiska kvalitetsarbete. Denna Verksamhetsplan bygger vidare på de utvecklingsområden som är beskrivna i förskolans "Kvalitetsredovisningen för verksamhetsår 2022–2023". Arbetsgången för utveckling styrs upp av förskolans ledning, dvs. rektor och biträdande rektor/Specialpedagog med aktiv medverkan av samtlig personal. Samtliga utvecklingsområden i Kvalitetsredovisningen lyfts i denna Verksamhetsplan.

Rektorns slutanalys och riktlinjer för prioritering av utvecklingsområden har tagits särskilt hänsyn till. Dessa är:

- Stärka barnens delaktighet och inflytande, bejaka barns lika rättigheter och möjligheter
- Följa barnens intressen och utveckla verksamheten under årets gång utifrån intressen, behov och

ta tillvara på barnens nyfikenhet.

- Stärka samverkan med skolan och hem för barns övergång till skolan

2. Grovplan

Förskolans grovplan för 2023–2024 är väl samspelat med förskolans årsplan/års hjul.

- Normer, värden, kultur:
 - Uppdatera med barnen förskolans regler för samvaro och för miljö inne och ute
 - Arbeta aktivt med förskolans värdegrund, likabehandling, barns trygghet och självständighet
 - Allemansrätten och konsten att vistas i skog och mark
 - Tema/ projekt kring kulturen, konsten att vistas i samhälle, trafik, t.ex. utflykter
 - Traditioner, t.ex. jul, Luciafirande, Påsk, Rocka sockorna mm.
- Lärande: matematik, teknik, naturvetenskap
 - Projekt som utgår från barnens intresse och behov, med medvetenhet om matematikens, teknikens och naturvetenskapens samband i projektet
 - Naturvetenskapliga experiment utifrån barnens intresse
 - Utforskande och experiment inne och ute i naturen, t.ex. förkultivera och odla
 - Stimulera barns intresse för kretslopp
 - Skapa medvetenhet om matematikens samband i vardagsituationer och implementera matematiska begrepp i vardagliga språket, t.ex. rumsprepositioner och sortering
- Lärande: språk, natur
 - Erbjud litteratur och drama utifrån barnens intressen och behov
 - Stärka arbete med modersmål
 - Utforska vår närliggande naturområden, naturväxlingar och djur
 - Återvinna och skapar med material som vi hittar i närmiljö och naturen
 - Varje barn vistas dagligen ute oavsett väderlek, vi flyttar ut en del av verksamheten

Årets utvecklingsområde:

- Öka medvetenheten om barnens intresse och behov, samt hur det implementeras i verksamheten. Fortsatt utvärdera veckovis vad som väcker barnens intresse och nyfikenhet för att projektet ska utvecklas efter barnens inflytande.

Exempel på planerade åtgärder:

Följ upp grovplaneringen allteftersom på pedagogiska möten och arbetsplatsträffar. Följ upp varje vecka, genom att fylla i en färdig mall, var barnen ligger i deras intressen, vad barnen utforskar och hur vi vidareutvecklar verksamheten och miljön efter barnens nyfikenhet och intresse. Observera avdelningar och miljön, vad dras barnen till? Hur utvecklar vi miljön efter barnens intresse och hur väcker vi barnens intresse för utforskande inom andra ramar än det intresse som finns för stunden?

3. Förskolans värdegrund

Förskolans värdegrund vilar på demokratiska principer och vi förankrar den med de värden som är grundläggande för Läroplanen för förskolan Lpfö98 / 2018. Dessa är:

- Trygghet. Vi vill att varje barn upplever trygghet och har det roligt på förskolan, därför arbetar vi för att:
 - o barn upplever samhörighet och känner sig trygga i förskolans alla situationer
 - o barn får bekräftelse för sin identitet
 - o barn stärker styrkor och upplever att "jag kan"
 - o stärka föräldrasamverkan med barnet i centrum.
- Respekt för människors olikheter, allas lika rättigheter, individens rätt att existera och verka utifrån sina egna förutsättningar, sin kulturella bakgrund. Vi vill att barnen:
 - o känner delaktighet i den svenska kulturen och upplever dubbel kulturtillhörighet
 - o tar hänsyn till och försöker leva sig in i andra människors situation
 - o utvecklar en vilja att hjälpa andra
 - o upplever att "jag behövs, jag är viktig" och "jag vet hur man skapar vänskap"
 - o visar respekt för allt levande
- Ansvar, rättvisa och inflytande. Vi implementerar i den dagliga verksamheten demokratiska grunder som rättvisa och ansvar. Vi anser att det är viktigt att barn:
 - o upplever att de har inflytande över sin vardag på förskolan.
 - o utvecklar förståelse för koppling mellan inflyttande och ansvar
 - o utvecklar tankar kring betydelsen av demokratiska beslut och rättvisa
 - o tar ansvar för vår gemensamma inne- och utemiljö
- Kommunikation. Genom positiv uppmärksamhet och uppmuntran vill vi att barn:
 - o visar nyfikenhet och ställer frågor
 - o uttrycker sina tankar, känslor, hypoteser
 - o får gehör för sina synpunkter och känner sig respekterad av både pedagoger och andra barn
 - o upplever sig respekterad oavsett kommunikationssätt.

Årets utvecklingsområde:

- Stärka våra beprövade metoder såsom: bygga på barns signaler och intresse, stimulera genom uppmuntran och beröm.
- Fördjupa arbete med genus, barns lika rättigheter och möjligheter
- Fortsatt arbete med att implementera TAKK och bildstöd i alla moment på förskolan.

Exempel på planerade åtgärder:

Närvarande pedagoger i barngruppen som pedagogiskt implementerar god värdegrund i vardagliga situationer och själva uppträder som goda förbilder gentemot barn och vuxna. Uppmuntra barn till att kommunicera, lyssna på varandra, och stödja i att lösa konflikter med ord. Nyckelknippor med bildstöd och TAKK tecken för att använda i verksamheten.

4. Målområde: Normer, värden och barns inflytande

Mål:

- **Trygga och självständiga barn som visar empati och respekt i samspel med andra**

Kriterier:

- Barn utvecklar sin förmåga att ta hänsyn och leva sig in i andras situation.
- Barn försöker lösa konflikter med ord eller be en vuxen om hjälp.
- Barn hjälper varandra.
- Barn lär sig om vad de kan påverka och genom delaktighet i olika beslut lär sig att ta ansvar.
- Alla barn på förskolan stimuleras till likvärdigt inflytande i verksamheten.

Årets utvecklingsområde:

- Planera in utrymme och tid för att stärka barns självständighet och tillit till sin egen förmåga.
- Barnen ska stärkas i att tro på sin egenförmåga
- Systematisera och dokumentera barns återkoppling, intressen och tankar. Utveckla verksamheten efter dessa återkopplingar, intressen och tankar.

Exempel på planerade åtgärder:

Vi undviker att ge onödig hjälp däremot ger vi barnen verktyg för att stärka deras självständighet. Vi ser hjälp till självhjälp som en pedagogisk metod, även för de yngsta barnen.

Barn ges inflytande över den pedagogiska miljön för att stärka sin självständighet.

Vi ger barnen verktyg för att visa empati och lösa konflikter. Vi lyfter barnens styrkor och positivt handlande för att stimulera ett positivt beteende.

Vi uppmuntrar barn till delaktighet genom att diskutera och ta upp olika dilemman med dem.

Vi organiserar fler forum för barns återkoppling som vi dokumentera och vidareutvecklar.

Uppföljning och utvärdering:

Observationer av processer i barngruppen, samtal och pedagogisk dokumentation. Fråga barn och notera vad är det som de har lärt sig, helst direkt efter aktiviteten.

Vår roll som medforskande pedagoger kräver att vår syn på barns inflytande och självständighet ständigt uppdateras.

5. Målområde: Utveckling och lärande

Mål för språkutveckling, svenska och modersmål:

- **Vi strävar efter att barn utvecklar ett rikt språk både på svenska och sitt modersmål.**

Kriterier:

- Barn kommunicerar och sätta ord på händelser och upplevelser.
- Barn utvecklar uppfattning om sin identitet och kulturtillhörighet.

Årets utvecklingsområde:

- Inplanera och säkerställa barnens talutrymme, återkoppling och inflytande i verksamheten
- Inkludera Förskolans språkplan (se nedan) i målområde för barns språkutveckling, utveckling och lärande
- Arbeta mer med både TAKK och bildstöd i verksamheten

Årets utvecklingsområden i förskolans språkplan:

- Integrera förskolans språkplan med verksamhetens målområde: Språkutveckling
- Intensifiera samarbetet med vårdnadshavare för att stärka barns modersmål i de fall när vi inte har de språkliga resurserna att tillgå på förskolan, gärna relatera till tema/projekt.

- Personalens interkulturella förhållningssätt ska lyfta samtliga kulturer som finns på förskola
- Samverka med skolan i sökning efter resurser inom de udda hos oss språk.
- Arbete med Språkplanen ska förankras i verksamheten på ett naturligt sätt.
- TAKK och bildstöd används som stöttning för språkutvecklingen

Exempel på planerade åtgärder:

- **Kartlägga barns språkliga** kunskaper redan vid invänjningen och successivt uppdatera
- **Arbeta i smågrupper flera gånger om dagen för att skapa talutrymme**
Vi skapar gott om talutrymme för barn och uppmuntran till att ställa frågor och hypoteser. I liten grupp får de tysta barnen utrymme och tid för att våga tala. Vi tar till vara även småstunder och rutiner för att stimulera till samtal, använda öppna frågor och söka svar. (*utvecklingsområde*)
Vi använder likvärdiga metoder för att stimulera barns modersmål.
- **Visualisera olika begrepp med bilder** ur förskolans vardag konkretiserar vi olika situationer, benämner, bildar begrepp.
Flanotavla, bilder och bilderböcker använder vi som underlag när vi berättar sagor och historier. Med hjälp av barnens tolkningar tyda deras teckningar och anteckna så att det blir underlag till samtal med barn och föräldrar.
Koppla till barnets modersmål, ta hjälp av föräldrar och barn vid behov.
- **Använda och stärka språkstimulerande metoder, tema och projekt**
Pedagogerna använder ett nyanserat vardagsspråk med korrekta benämningar i den dagliga kommunikationen med barn och med varandra. Vi undviker att förenkla språket.
Metoder som bokstund, rim och ramsor, drama, sång-och rytmlekar används flera gånger i veckan. Vi använder likvärdiga metoder för att stimulera barnens modersmål.
- **Barn återberättar**
I smågrupper uppmuntrar vi barn att återberätta t.ex. utifrån dagen på förskolan och utflykter. Vi skapar talutrymme så att barn ska få prata till punkt. Vi uppmuntrar barn att skapa egna berättelser, utveckla historier och ta fram hypoteser.
Vi arbetar under längre tid med en och samma bok så att barnen ska kunna ställa frågor och återberätta. Föräldrar får vetskap om dessa böcker för att kunna fortsätta med dem hemma.
Vi använder likvärdiga metoder för att stimulera barns modersmål.
- **Ta vara på de vardagliga rutinerna i språkutvecklande syfte.**
I rutiner, som t ex vid blöjbyte, påklädning, städning, uppmuntrar vi barnen till samtal, benämner olika saker och sysslor ("ett språkbad"). Vi försöker använda ett nyanserat språk.
Vid behov använder vi barns modersmål.
- **Skriftspråkutveckling genom medveten bokläsning och skapande**
Barnen lek skriver sitt namn på sina teckningar, framställer "pengar" biljetter, osv vilket stimulerar dem till att försöka skriva. Ibland sätter vi små namnskyltar på olika saker.
Pedagogisk miljö ska berikas med skrift, bilder och material som speglar olika kulturer. Vi ska samarbeta med vårdnadshavarna i det syfte, särskilt när det gäller de enstaka språkgrupper.
- **Erbjuda barnen att leka lekar ur olika kulturer och traditioner**
Vi sjunger och leker med barnen de traditionella svenska sånger och lekar och från andra

kulturer. Vi erbjuder kulturupplevelser i närområde och på stan, såsom Skansen, barnteater, museum, konstrunda i närområde.

För att stärka barns identitet involverar vi föräldrar för att ta in lekar från deras kultur, inklusive de som talar hos oss udda språk.

- **Språkstimulerande verktyg såsom digitala läromedel**

Barn tränar på att använda digitala läromedel, t.ex. genom avläsning QR-koder kan se och lyssna på en saga i en Ipad. Vi erbjuder sagor på olika språk.

- **Stärka arbete för barns modersmål**

Vi använder oss av de språkresurser som finns och översätter olika händelser på ett naturligt sätt. Modersmålsgrupper har återkommande aktiviteter. Vi kommunicerar löpande med vårdnadshavarna, främst via månadsbrev och uppdatering på Tyra veckovis, vilka sagor/sånger/lekar som är aktuella just nu och uppmuntrar dem till att prata med barnen om detta hemma. Vi uppmuntrar även föräldrarna att gå med sina barn till biblioteket och låna hem de böcker som vi för tillfället läser, på sitt modersmål.

- **Barn med udda modersmål**

De barn med den modersmål som vi saknar modersmållärare i, ska erbjudas andra aktiviteter som stärker deras modersmål med hjälp av böcker och ljudböcker på sitt språk. I samarbete med föräldrarna ska personalen ta fram mini-ordbok med några ord på barnens språk som de försöker tillsammans använda. När vi sjunger och räknar vid samlingen på olika språk, ska vi försöka göra det även på de språk som vi inte kan, med barnens hjälp.

- **Mer modersmål i samverkan med vårdnadshavarna**

Vid inskolning ska vi kommunicera med vårdnadshavarna och kartlägga barnets språkliga förmågor på svenska och modersmål. Personalen, med vårdnadshavarens hjälp, ska anteckna ord och begrepp på de språk som inte finns bland personalen och använda dessa för att bekräfta barnen och bättre kunna kommunicera med barnet.

Vårdnadshavarna har tillgång till barnens portfolio i TYRA. Vi uppmuntrar vårdnadshavarna att titta på och samtala om barnens bilder och uppmuntra barnen att återberätta på sitt modersmål

Mål för teknik, naturvetenskap och matematik:

- **Barn stärker sin förmåga att utforska teknik, naturvetenskap och matematik**

Kriterier:

- Barn frågar och undersöker för att skapa eget underlag för reflektioner, hypoteser och slutsatser.
- Barn utvecklar nyfikenhet på samband mellan orsak och verkan.

Årets utvecklingsområde:

- Fortsätta att stimulera och fånga in barns intresse till exempel för natur, teknik.
- Planera in småprojekt som stimulerar och fördjupar barns intresse för natur och teknik.
- Oftare dela in oss i mindre grupper utefter barnens behov och intressen.
- Benämna matematiska begrepp så som "över, under, bredvid" i den dagliga verksamheten i större grad.

Exempel på planerade åtgärder:

- **Vardags-experimentera för att stimulera barns nyfikenhet, frågor och hypoteser**

Till exempel: vatten kommer när man öppnar kranen, lampan tänds när man trycker på knappen, blixtlåset öppnas och stängs, tidsräkning med äggklocka och timglas, jämför volym och tyngd i tillbringare, en gaffel vid varje tallrik, naturen och sandlådan: tunga/lätta stenar, långa/korta pinnar.

- **Experiment med vattnets olika tillstånd, projektarbete.**

Vi följer väder- och naturförändringar och resonerar kring dem, kring orsak och verkan. På förskolan förundras vi över vattnets olika tillstånd när det fryses, värms upp, osv.

- Arbeta i smågrupper för att kunna föra dialog med frågor och hypoteser på barns villkor

Vi skyndar inte på barns experimenterande utan vi skapar gott om utrymme eftersom barnens lärandeprocesser inte kan tvingas fram, utan dessa bör ske på barns villkor.

Mål för insikt i naturen:

- **Barn utvecklar insikt för naturen och respekt för allt levande.**

Kriterier:

- Barnen utvecklar nyfikenhet och omtanke för djur, insekter och natur.
- Barn utvecklar förståelse för naturens kretslopp och vill ta hand om miljön

Årets utvecklingsområde:

- Stimulera barns intresse för utevistelse och för att upptäcka naturens resurser
- Följa barnens nyfikenhet och intresse som upptäcks vid utevistelse
- Inspirera för skapande av naturmaterial och återvinningsmaterial, skapa och hitta dessa tillsammans med barnen.
- Ta in mer material från naturen som barnen kan utforska och skapa vidare intresse kring.

Exempel på planerade åtgärder:

- **Se till att barns dagliga utevistelsen i närmiljö och i skogen blir spännande och rolig.**
Genom vårt nyfikna och positiva förhållningssätt till naturfenomen stimulera barns intresse för naturen både på gården som i parker och skogen.
- **Vi tar hand om vår miljö**
Vi uppmärksammar skräp ute i naturen och närmiljö och har återkommande städdagar med barnen både inne och ute. Barn hjälper till efter sina förmågor, de krattar, sopar, plockar. Inomhus torkar barnen av bord och stolar. Städlekar brukar bli väldigt uppskattade av barnen.

Struktur för uppföljning av målområde: Utveckling och lärande

Åtgärderna och fler arbetssätt för barns lärande beskrivs i förskolans interna Arbetsplan.

Arbetsplanen ger grund för avdelningens finplanering, som anpassas efter barns intresse och behov.

Uppföljning och utvärdering av verksamheten sker på nedanstående sätt:

- Samtal med barnen i små och större grupper för återkoppling och utvärdering.
- På småbarnsavdelning läser vi av barnens signaler och noterar.
- Arbetslagets finplanering justeras allteftersom och med barns inflytande, en gång i veckan.
- Avdelningsledare gör uppföljning vid förskolans pedagogiska möte, ett par gånger per termin.
- Samtliga deltar i uppföljning på arbetsplatsträffens pedagogiska timme, 2–3 gånger/termin.
- Samtliga deltar i dokumentation för halvårs- och helårsutvärdering enligt grunder för systematiskt kvalitetsarbete.

Barns delaktighet i uppföljning och utvärdering beskrivs i kapitel 9 som handlar om förskolans systematiska kvalitetsarbete.

6. Målområde: Samverkan med förskoleklassen, fritidshemmet och skolan

Mål:

- Barn visar intresse och nyfikenhet att börja i skolan.
- Barn och föräldrar ska känna trygghet inför övergången mellan verksamheterna.

Kriterier:

- Barn visar intresse till att delta i aktiviteter i samband med övergången till skolan.
- Barn försöker leva upp till förväntningar som är kopplade till skolstarten.
- Barn i behov av särskilt stöd överlämnas med fokus på de åtgärder som har fungerat på förskolan.

Årets utvecklingsområde:

- Uppdatera plan för samverkan med förskoleklassen och fritidshemmet som omfattar andra skolor.
- Rutiner för övergång och samverkan med skolan ska vara tydliga för all personal, skolpersonal och vårdnadshavare.

Exempel på planerade åtgärder:

- **Vi organiserar förskolans skolbarnsgrupp med de blivande skolbarn.**
Vi arbetar för att bekräfta barns kompetenser och erfarenheter som de har skaffat sig under all sin vistelsetid på förskolan. Med detta menar vi nedanstående förmågor:
 - förmåga till självständighet, t.ex. kan ta hand om sina tillhörigheter
 - klarar saker själv, t.ex. toalettbesök, klä på sig, hämta maten och äta med jämnåriga
 - samspela med kamrater och kunna dela med sig
 - kunna säga nej och respektera andras nej
 - kunna ta instruktioner och följa dem
 - kunna vänta på sin tur
 - kunna sysselsätta sig själv
- **Vid övergångssamtal** ska barns positiva och starka sidor lyftas fram så att progressionen blir tydlig och upplevs som ett obrutet lärande och bygger på vad barnet lärt sig i förskolan.
- **Uppdaterat plan för övergång** finns som bilaga 5 i slutet av denna Verksamhetsplan.

Förskola har nära samarbete med skolan i vår byggnad, Rosholmens Academy och Alla Nationers fria skola. Vi och skolans lärare träffas ett par gånger om året för att uppdatera planen och rutiner för samarbetet inför barns övergång till skolan.

Uppföljning och utvärdering:

Vi ska kontinuerligt utvärdera övergången med barnen direkt efter varje besök i skolan.

Vi kommunicerar med barnens mottagande skolor för att få samt kunna delge information om varandras verksamheter så att övergången sker så smidigt som möjligt. Föräldrarna är delaktiga i alla delar av samarbetet.

Samverkan med skola och fritidshem följs upp och utvärderas med samtlig personal vid förskolan.

7. Målområde: Förskola och hem

Mål: Förskolan har ett gott samarbete med hemmet.

Kriterier:

- Vårdnadshavare får insyn i sitt barns lärande på förskolan.
- Vårdnadshavare stimuleras till samarbete och inflytande över förskolans verksamhet.

Årets utvecklingsområde:

- Tydliggöra förskolans syfte för vårdnadshavarna
- Använda Tyra-appen som ett pedagogiskt verktyg och förklara innebörden för vårdnadshavarna.
- Avdelningsvis ha föräldramöte för att kunna visa runt vad just deras barn gör om dagarna på förskolan.

Exempel på planerade åtgärder:

- **Vårdnadshavare får kunskap och inflytande** i verksamheten genom att ha tillgång till förskolans styrdokument.
Information om öppethållande, kalendarium, rutiner för synpunkts- och klagomålshantering sker både muntligt och skriftligt genom Verksamhetsplanen och i verksamhetsbrev. Förskolans styrdokument såsom Kvalitetsredovisning, Likabehandlingsplan, Verksamhetsplan kan skickas till vårdnadshavarna samt att vi efterfrågar återkoppling. Dokumenten ska synliggöras på anslagstavlan likaså Handlingsplaner för barns säkerhet och grovplanering/Årshjulet.
- **Vårdnadshavare får kunskap om barns lärande i TYRA-appen och verksamhetsbrevet.**
I verksamhetsbrevet beskriver vi den aktuella verksamheten och närmaste planer. Vi talar om vilka böcker vi arbetar med för tillfället som kan vara bra för vårdnadshavare att tillsammans med sina barn låna hem på respektive modersmål. Vi uppdaterar barnens portfolio i TYRA-appen, vårdnadshavare kan när helst de vill gå in i appen och se vad barnen gjort på förskolan samt lärprocesser. Förskolans rektor skickar ytterligare nyhetsbrev vid behov i pappersform och/eller per mejl. Mer kunskap om barns lärande sker vid den dagliga kommunikationen, utvecklingssamtal 1 ggr/år, föräldramöte 1 ggr/år och ofta genom telefonsamtal.
- **Föräldramöten** sker 1–2 gånger om året. Utvecklingssamtal erbjuds minst 1 gång per år.
- **Vi har rutiner för vårdnadshavarnas synpunkter och klagomål**
Det finns tydliga rutiner för all personal hur vi tar emot vårdnadshavarnas synpunkter och klagomål, se bilaga i slutet av Verksamhetsplanen.

Var och en i personalen är skyldig att notera föräldrars synpunkter och klagomål på en särskild blankett. Varje arbetslag lämnar en ifylld blankett med föräldrarnas synpunkter och klagomål till förskole rektor ett par gånger per termin. Vi tar upp synpunkterna till diskussion på avdelningsmötet och/eller arbetsplatsträffen, åtgärdar och återkopplar till berörda förälder. Förskole rektor gör sammanställning av synpunkterna och lämnar till rektor och huvudman.

Alla synpunkter är väsentliga för förskolans vidareutveckling.

8. Om planen mot diskriminering, handlingsplaner och andra dokument

”Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen”, förskolans läroplan Lpfö 98/18.

Förskolan arbetar för att lägga grund som motverkar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen mot diskriminering syftar till att främja barns lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionshinder samt förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling enligt skollagen 1 kap 2 §.

Förskolan har tagit fram plan mot diskriminering för verksamhetsåret 2019–2020. Vi följer upp den och utvärderar kontinuerligt enligt rutiner för förskolans systematiska kvalitetsarbete. All personal och barn involveras. Vårdnadshavare är delaktiga genom enkät, uppmuntran till återkoppling på våra styrdokument, samt vid olika möten och samtal. Planen mot diskriminering finns i ett separat häfte.

Våra andra handlingsplaner och dokument är:

- Handlingsplaner för barns säkerhet med rutiner för brand, livräddning, allergier, barn som försvunnit, orosanmälan till SOC, rutiner i trafiken, vid utflykter m.m.
- Krisplan, med samordnande åtgärder förskolan/skolan närhelst det behövs
- Årsplan även kallad Årshjul
- Plan för övergång till förskoleklass och fritidshemmet
- Rutiner för föräldrarnas synpunkt- och klagomålshantering, finns som bilaga i detta dokument
- Blanketter såsom systematiskt kvalitetsarbete, barnenkät, föräldraenkät
- Informationsblad till föräldrar

Vi uppdaterar dessa dokument allteftersom, beroende på krav och behov.

Dessa dokument är tillgängliga på förskolan och i denna Verksamhetsplan som bilagor.

9. Struktur för systematiskt kvalitetsarbete och utveckling

”Syftet med kvalitetsarbetet är att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Syftet är också att skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister”.

Systematiskt kvalitetsarbete - för skolväsendet, Skolverkets allmänna råd, sid 12

Systematiskt kvalitetsarbete ska bedrivas strukturerat och uthålligt, alla ska delta. Den skriftliga dokumentationen behövs för att regelbundet stämma av, kartlägga verksamheten och identifiera brister. Målet är en långsiktig utveckling av verksamheten.

Möten för utvärdering och planering av verksamheten sker kontinuerlig, minst 1 gång/termin.

Utöver denna mall följer pedagogerna upp avdelningsvis varje vecka var barnen ligger intresse- och utvecklingsmässigt för att anpassa undervisningen efter barnens behov och intressen.

Mall för systematiskt kvalitetsarbete

<p>A MÅL: Vart ska vi? Vad är det som ska uppnås? Förväntad effekt</p>

<p>B. NULÄGESBESKRIVNING och UPPFÖLJNING Var är vi?</p> <p>Aktiviteter, processer, resultat, dokumentation Hur följer vi upp och mäter det vi vill uppnå? Hur, vem, när dokumenteras? Hur blev det?</p>	<p>C. NULÄGESBEDÖMNING och ANALYS Vart ska vi?</p> <p>Varför blev det som det blev? Tolka och förklara; Vad som ska utvecklas; Styrkor och utvecklingsområden; Prioritera insatser.</p>
<p>D. ÅTGÄRDER ATT VIDTA Hur gör vi?</p> <p>Formulera utvecklingsinsats – hur genomförs – - hur dokumenteras.</p>	<p>E. RESULTAT Hur blev det?</p> <p>Värdera resultat gentemot målen, värdera delaktighet. Uppdatera mål, vad ska förbättras, utvecklas.</p>

Frågor som avdelningarna går igenom veckovis för att hålla god kvaliteten på förskolans undervisning och barnens inflytande:

I höstterminstart:

- Vad är barnen mest intresserade och nyfikna på just nu?
- Vad upptäcker barnen och på vilket sätt, med vem?
- Vilket lärande kan vi se när barnen utforskar och undersöker-mellan varandra? Mellan barnet och materialet?
- Hur ska vi utmana barnen? Frågeställningar, vilket material, vad behöver vi tillsätta i miljön?
- Vad behöver vi pedagoger för kunskap innan vi möter barnen?
- Vad ska vi ha fokus på? Vilka spår ska vi gå vidare med?
- Hur skapar vi möjligheter till projekt och processer i den pedagogiska utomhusmiljön-med material och aktiviteter utifrån barnens nyfikenhet?

Efter höstlovet:

- Vad är det barnen håller på att utforska?
- Vad är det i det de undersöker som intresserar dem?
- Vad är det barnen försöker förstå? Vad säger de? Vad gör de?
- Vilka frågor ställer barnen?
- Vad kan vi möjliggöra och utmana barnen med för att fördjupa deras undersökande?
- Vilka uttrycksformer och material kan vi erbjuda som väcker nya frågor och tankar hos barnen?

Vårterminen mer fördjupning:

- Vad är det barnen håller på att utforska utifrån tidigare fokusområden?
- Vad är det i undersökandet som intresserar dem? Hur ser ni det?
- Vilka hypoteser har barnen ställt?
- Vad synliggörs i reflektionerna tillsammans med barnen?
- Hur ser ni vad barnen försöker förstå?
- Vad säger och visar barnen för intresse när de ser dokumentationen ?
- Vad kan vi möjliggöra och utmana barnen med för att fördjupa deras undersökande?

- Vilka uttrycksformer och material kan vi erbjuda som väcker nya frågor och tankar hos barnen?
- Har vi uppnått våra mål enligt planering?
- Vilka lärandestrategier har barnen använt sig av?
- Vilka begrepp är det som barnen anammar/säger?

Årets utvecklingsområde:

- Uppdatera personalens kompetenser om det systematiska kvalitetsarbetet
- Stärka allas delaktighet i TYRA, både barnens och personalens
- Systematisera barn och föräldrars delaktighet i systematiskt kvalitetsarbete, t.ex. systematisera dokumentation för barnens återkoppling, analys av barns och föräldrars synpunkter och enkäter.

Dokumentation

Förskolans dokumentation uppdateras med grunder i kvalitetsarbete. Exempel på vår dokumentation:

- observationsblad
- fotodokumentation (TYRA, väggdokumentation och i veckobrev)
- arbetslagets underlag och arbetsblad inför uppdatering av verksamhetsplanen,
- mötesprotokoll
- dokument som Plan mot diskriminering, Kvalitetsredovisning denna Verksamhetsplan samt Handlingsplaner som systematiskt uppdateras
- Uppföljning avdelningsvis varje vecka för att systematiskt följa upp kvaliteten

Exempel på dokumentation som underlag till uppföljning och analys, t.ex. om barns inflytande:

- Anteckningar och dialog utifrån observationer
- Anteckningar från barnmöten, samtal, och enkäter med barnen
- Fotodokumentation
- Beskrivning av barnens alster framtagna tillsammans med barnen
- Dokumentations verktyg TYRA-appen för pedagogens uppföljning med barnen
- Portfolio i TYRA-appen som underlag till vårdnadshavarens uppföljning med sitt barn
- Uppföljning av finplaneringen
- Dokument pedagogerna fyller i varje vecka för att följa upp barnens aktuella intressen

Uppföljning med barnen

Vårt mål är att stärka barns inflytande i verksamhetens utveckling. Vi arbetar så att barnen är i hög grad delaktiga i förskolans uppföljningsdokument. Till exempel planerar vi att minst en gång i veckan utvärdera med barnen olika aktiviteter och rutiner. Dessa utvärderande möten kan ske i olika gruppkonstellationer och på olika tider, dock är det viktigt att pedagogen antecknar resultat.

Delaktighet för uppföljning – utvärdering - utveckling:

Pedagoger:

- Veckouppföljning och utvärdering som sker under samtal med barnen i smågrupper. Vi använder barnens reflektioner som underlag och vägledning inför vidare planering.
- Månadsutvärdering sker muntligt/skriftligt vid personalmöte.
- Avdelningsvis fylls dokument i en gång i veckan för att följa upp barnens aktuella intressen och hur vi ska följa upp detta kommande vecka.

- Delårsutvärdering sker med allas deltagande skriftligen i mall för kvalitetsarbete.
- Läsårsutvärdering sker i form av Kvalitetsredovisning med sammanställning och analys av samtliga dokument. Kvalitetsredovisningen ska ge grund till vidare utveckling.

Avdelningsledare:

- Veckomöte för Happy Moons och Pionens avdelningar
- Pedagogiskt forum, varje vecka, för pedagogiska frågor och dilemma

Förskolans biträdande rektor/specialpedagog:

- Leder arbetsplatsträffar och pedagogiska möten och handleder/stöttar personalen i såväl pedagogiska som specialpedagogiska frågor
- Utvärdering med analys av verksamheten lämnar till förskolechefen / huvudmannen 1-2 ggr/termin för analys och återkoppling

Förskolans rektor:

- Leder / deltar i arbetsplatsträffar
- Kontinuerliga möten med biträdande rektor
- Målinriktade möten med avdelningsledarna
- Ger återkoppling på utvärderingar med inriktning för vidare utveckling

Planerad kompetensutveckling:

- Uppdatering av kunskaper om systematiskt kvalitetsarbete,
- Spridda seminarier och kurser utifrån aktuella behov, t.ex. kurs i problemlösningsinriktad kollegial handledning, hjärt- och lungräddning och brandutbildning

Vi tar vara på varandras kompetenser och lär av varandra. Vi ser arbetet på vår förskola som ett långsiktigt projekt där vi alla, små och stora, utvecklas genom lärande och trivsel.

Vi tar hand om varandra och ser möjligheter istället för hinder.

*Förskolans rektor med biträdande rektor och pedagogerna
Oktober -2023*

**Årsplan för verksamhetsår 2023–24,
Årsplanen är uppdaterad i augusti 2023 och ingår i förskolans verksamhetsplan 2023–24**

M	Verksamhet	Dokumentation Hur dokumenteras uppföljningen	Pedagog delaktighet	Föräldrars delaktighet	Uppföljning Övrigt
A U G	Sommarverksamhet Tillsammans med barnen uppdatera delar av handlingsplaner för barns säkerhet (Utflykter, Trafik, m.m.) Brandövning	Handlingsplaner för barns säkerhet förbereda dokumentation inför plan.dagen.	Planera Förbered Inskolning- samtal	Föräldrabrev	Uppdatera Årshjul
S E	Värdegrund: Hur är man bra Kompis”	Rond för barns säkerhet	APT Planerings-	Föräldrabrev Samtal med	Uppdatera Årshjulet

P T E M B	Tillsammans med barnen gå igenom förskolans ordningsregler, rutiner och pedagogiska miljö inne/ute Observera barnens fria val Fokus på trygghet och rutiner	Uppdatera förskolan regler för ordning och regler Uppdatera TYRA Anteckna observationer och barnens val och intresse	dagar Pedagogiska forum	nya vårdnadshavare	
O K T O B	Observera barns inflytande för ped. miljö. Beakta barnens fria val Värdegrund – ta upp med barnen förskolans Likabehandlingsplan Naturprojekt Fokus på trygghet och rutiner Starta upp smågrupper med teman utifrån barnens intressen	Barnobservation Dokumentation Egenkontroll Uppföljning av Barnsäkerhetsrund	APT Pedagogiska forum	Föräldrabrev Samtal med nya föräldrar Föräldramöte avdelningsvis	Uppdatera Årshjulet Fotografering
N O V E	Naturprojekt Litteraturprojekt Utveckla pedagogiska miljön och teman utifrån barnens intresse	Likabehandlingsplan	APT: syst.kval. arbete Värdegrund Pedagogiska forum	Föräldrabrev Likabehandlingsplan till föräldrar	Uppdatera Årshjulet
D E C	Luciafirande Vinterpyssel Naturprojekt: Vinter	Uppdatera barnportfolio TYRA Delårsutvärdering	Utvärdering Pedagogiska forum	Föräldrabrev	Planera utifrån Personalomsättning
M	Verksamhet	Dokumentation Hur dokumenteras uppföljningen	Personalens delaktighet	Föräldrars delaktighet	Uppföljning Övrigt
J A N	Inskolningar Utvärdering med barn Starta 5-årsgrupp Fortsatt temaarbete i mindre grupp efter barnens intresse och behov	Barnkonsekvensanalys	APT Planera 5-årsgrupp Pedagogiska forum	Föräldrabrev Förbered inför utvecklingssamtal	Uppdatera Årshjulet Introduktion till ny personal
F E B	Samhörighets aktiviteter och lekar Naturprojekt: efter barnens intresse Sångsamling Fettisdag, Alla Hjärtansdag	Sportlov Barnsäkerhetsrund	APT Sportlov – Uppdatera förskolans dokument	Föräldrabrev Utvecklingssamtal	Uppdatera Årshjulet

			Pedagogisk a forum		
M A R S	Utforska naturområden Fira Våffeldag Rocka sockorna – prata om allas lika värde. Påsk pyssel		APT Pedagogisk a forum	Utvecklings samtal Föräldrabrev	Uppdatera Årshjulet
A P R I L	Vidare utveckla ped.miljön efter barnens fortsatta intresse Värdegrund -Inskolning till skolan; -Planera förskolans dag -Barns delaktighet i Likabehandlings planen Bereda vernissage	Påsklov – arbeta m barns portfolio Utställningar Dokumentation av kvalitets-arbete för Likabehandlingsplan Överlämningsplanering F-klass	APT Pedagogisk a forum	Föräldrabrev och individuell dialog	Uppdatera Årshjulet
M A J	-Natur och odling där intresset finns Förskolans Dag med vernissage Inskolning till skolan Diplomutdelning Utvärderingar med barnen Barnenkät	överlämnings dokument. för blivande skolbarnen Slutarbete med utställning inför Öppet Hus /Förskolans dag Utvärderingsdagar Analys av barnsamtal	Utflykt med Fskl - klassen Överlämnin gssamtal: Pedagogisk a forum	Föräldrabrev Avslut- och överlämning samtal för blivande skolbarn	Uppdatera Årshjulet
J U N I	Avslut tillsammans med skolan Sommarverks.: uppdatera handlings. pl. för barns säkerhet	Sammanställning av dokumentation för systematisk kvl.arb.	Utvärdering /planerings dag	Föräldrar deltar i skolårs avslut	Uppdatera Årshjulet

ÅRSPLANEN uppdaterades i september-23

Vidare planering för förskolans systematiska kvalitetsarbete är beskriven i kapitel 9 i förskolans Verksamhetsplanen 2023–24.

Bilaga 2- Utvärdering med barnen

Deltagare (barn, personal):.....

NORMER OCH VÄRDEN

1. Hur gör man när man hjälper varandra? Att hjälpa pedagoger?
Exempel...Roligt? tråkigt? Varför då?
2. Hur gör man när man inte är överens? Hur löser man konflikter?
Hur gör vi på förskolan?

UTVECKLING OCH LÄRANDE

3. Vad betyder matematik? Roligt / Tråkigt?
Vad betyder att experimentera? Har vi gjort det? Roligt/tråkigt?
Vad vill du göra / lära dig mer inom det område?
4. Vi har lärt oss om naturen? om träd? Om Vatten? ...
Vad var roligt? Vad var tråkigt? Vad vill du lära dig mer om?

FRI LEK / inflytande

Vad är roligast att leka med? Vilka lekar? Vilka är tråkiga?
Vad vill göra mer?

ALLMÄNT: Vad är roligast / tråkigast med förskolan? Förslag, vad vore roligast?

Kommentar:

Bilaga 3-Samtalsunderlag om barns delaktighet i sitt lärande,

Individuellt eller i minigrupper

Datum.....

Personal:.....

Barn:.....

1. Vad lär man sig på förskolan?

2. Vad har du lärt dig idag?

3. Vad / vilken aktivitet är roligast med förskolan? Varför är det roligast?

4. Vad / vilken aktivitet är tråkigast på förskolan? Varför är det tråkigast?

5. Vad saknar du på förskolan? Förslag på bra saker, leksaker, mat, osv....

Om du har tagit andra frågor med barn skriv på baksidan

Bilaga 4-Enkät till vårdnadshavare

	JA	VET EJ	NEJ	Kommentar
Upplever du att ditt barn trivs på förskolan?				
Känner du dig välkommen till förskolan?				
Känner du dig trygg när ditt barn är på förskolan?				
Tycker du att aktiviteterna är meningsfulla, roliga och intressanta för ditt barn?				
Tycker du att personalen uppmärksammar, lyssnar och bemöter ditt barn på bra sätt?				
Tycker du att det är bra stämning på förskola?				
Får du information om organisation av verksamheten?				
Får du information om ditt barns lärande på förskolan?				
Får du möjlighet att påverka ditt barns lärande på förskolan?				
Lyssnar personalen på dina synpunkter och önskemål?				
Kan du rekommendera ditt barns förskola?				

Kommentar:

Bilaga 5-Plan för övergång till skola och fritidshem

”Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet”. (Lpfö98/16).

Mål:

- **Barn visar nyfikenhet på att börja i skolan.**
- **Barn och föräldrar ska känna trygghet inför övergången mellan verksamheterna**

Kriterier:

- Barn visar intresse till att delta i aktiviteter i samband med övergången till skolan.
- Barn försöker leva upp till förväntningar som är kopplade till skolstarten.
- Barn i behov av särskilt stöd överlämnas med fokus på de åtgärder som fungerat på förskolan

Plan för övergång:

Januari	Rektor skickar ut information till föräldrar/vårdnadshavare med anmälningsblankett till skolan och fritidshem
Februari	Sista anmälningsdag till förskoleklass på berörd skola i början av februari. Förskollärare samverkar med skola och uppdaterar plan för övergång. Förskollärare planerar för aktiviteter i förskolans skolbarnsgrupp i förskolan.
Mars	Aktiviteter i förskolans skolbarnsgrupp fortsätter, förskolläraren ansvarar.
April	Pedagogiskt utbyte på de olika skolorna som ska ta emot blivande förskoleklassbarn. Förskolans och skolans personal beskriver den verksamhet som bedrivits under året för varandra. Tid för skolbesöken bestäms. Aktiviteter i förskolans skolbarnsgrupp fortsätter.
Maj	Övergångsamtal mellan pedagoger i förskola och skola sker med föräldrars tillstånd och/eller delaktighet. Arbetslagen ansvariga. Punkter till överlämningsamtal: språk, allergier, familjeförhållande, barnets styrkor och behov av stimulans. Brev delas ut till alla barn inför skolbesöket. Förskolebarnen besöker sina klasser 1–2 ggr under maj månad. Förskolan gör spontana besök för att barnen bekantar sig med miljön. Föräldramöte i barnens blivande förskoleklass. Läraren i förskoleklassen ansvarar för inbjudan till föräldrar. Aktiviteter i förskolans skolbarnsgrupp avslutas med en större utflykt.
Juni	Avsluts ceremoni för förskolebarn på förskolan med utdelning av diplom. Barnen deltar i skolans skolavslutning. Föräldrarna inbjuds, förskolläraren ansvarar.
Augusti	Inskolning i fritidshem. Samtal med föräldrar/vårdnadshavare påbörjas, arbetslaget i förskoleklassen ansvarar.
Oktober	Uppföljningsmöte förskola/skola, ”hur har övergången gått?” Underlag för utvärdering och utveckling framtas. Skapa utrymme för barns delaktighet, förskollärare ansvarar.

Bilaga 6 - Rutiner för synpunkts- och klagomålshantering

Vår grund är att följa upp och förbättra förskolans verksamhet utifrån föräldrars inflytande och alltid med barnen i fokus.

Vi vill gärna att vårdnadshavare framför sina synpunkter till oss eftersom på så sätt har vi möjlighet att förbättra verksamheten. Inga frågor är för små för att reda ut. Vi vill att samarbetet med föräldrarna ska fungera så bra som möjligt och alltid för barnens bästa.

Så här gör vi:

Förälder lämnar synpunkter och klagomål till personalen på din avdelning.

Vi noterar och arkiverar föräldrarnas synpunkter, klagomål och åtgärder på en särskild blankett.

Blankett med föräldrars synpunkter och klagomål tas upp vid personalmöte med biträdande rektor och rektor för analys, åtgärder och uppföljning.

Vi meddelar föräldrar om åtgärderna.

Förskolans biträdande rektor gör periodvis en sammanställning av föräldrarnas synpunkter och klagomål samt åtgärder och presenterar till förskolans rektor och därefter huvudmannen.

Sammanställningen arkiveras på förskolan.

Så här gör du när du vill framföra dina synpunkter och klagomål:

- A. Först talar du med personalen på ditt barns avdelning**
- B. Om du inte är nöjd med svar eller åtgärder så vänder du dig till förskolans rektor**
- C. Om du fortfarande inte är nöjd med åtgärderna så vänder du dig till huvudmannen**

Telefonlista till avdelningar: se informationstavla på din avdelning.

Förskolans rektor: Zaineb Alkadh i, tel: 070 763 35 04

Mail adress till huvudmannen: aa.creation2012@gmail.com

**Alla synpunkter är viktiga för oss
- både som ris och ros.**

